

Gebedsketting: bidden voor de 'berg' van cultuur en media

Gebedsnetwerk.be, mei 2020

door Ignace Demaerel

Deze 'berg' van de 'zeven bergen van de maatschappij' bevat verschillende, onderling verbonden domeinen. De kernwoorden zijn: **cultuur en kunst, media en pers, entertainment en sport.**

Cultuur en kunst

De wereld van de cultuur is een heel ruime: ze omvat **een zeer breed scala aan kunsten**, waaronder grafische kunsten (schilderen, tekenen, etsen...), beeldende kunsten (beeldhouwen, boetseren...), literatuur en woordkunst (romans, poëzie, drama...), film en fotografie (er zijn wereldwijd >500.000 films gemaakt..., + 1.000.000 documentaires en series...), muziek (alle genres van klassiek tot jazz, rock en heavy metal...), podiumkunsten (theater, choreografie, dans...), alles rond design (van bijna elk gebruiksvoorwerp), textiel (tapijtweverij, kant, mode...), architectuur (ook binnenhuisarchitectuur), strips en cartoons, graffiti, vuurwerk, klank- en lichtspel, gastronomie... en sinds de digitale revolutie nog eens alle moderne mediakunsten (multimedia, audiovisuele installaties, webdesign...). Je kan van bijna alles kunst maken, of kunst in alles verwerken: de mens vindt constant nieuwe materialen en technieken. Deze oneindige creativiteit heeft de Schepper in ons gelegd, omdat Hij zelf ook zo is.



Kunst komt van God: Hij heeft schoonheid overvloedig in zijn schepping gelegd: zelfs Salomo was niet zo mooi gekleed als één simpel bloemetje in het veld (Matt. 6:29). God beval Mozes dat de tabernakel mooi versierd moest worden, en Hij koos Bezaleël uit: "Ik heb hem vervuld met de Geest van God, met wijsheid, inzicht, kennis en allerlei vakmanschap..." (Ex. 31:3). God zelf woont in onuitsprekelijke, hemelse schoonheid (met straten van doorschijnend goud!). Kunst kan ons diep in ons hart raken en **onze geest helpen openen** voor God.



En toch: als we naar de huidige wereld van de kunsten kijken, zien we veel **scheefgetrokken**. De grenzen worden continue verlegd, ook inhoudelijk: kunst wordt **misbruikt** voor winst of geperverteerd ter promotie van duistere ideeën en zonde. De

cultuurwereld is een vrije (!) wereld van kunstenaars die zichzelf **boven de morele wet** verheven wanen: drugs, drank en vrije liefde zijn er heel normaal. Om te 'scoren' moet je opvallen, dus choqueren: heilige huisjes afbreken, een overdosis naakt en geweld, horror en griezel. De heilige 'vrijheid van de kunstenaar' wordt een excuus voor smeerlapperij, grove beledigingen en promotie van decadentie. Kunstenaars gebruiken soms hun kunst om met hun eigen 'demonen' af te rekenen (en deze dus op de hele wereld loslaten). In haar slechtste vorm is het een subcultuur (denk bijv. aan Hollywood)



van ijdele mensen die elkaar bewieroken, vol snobisme en narcisme. Cultuur **wordt een afgod** 'die de wereld moet redden': ze geven zichzelf het aureool van 'profeten en priesters' – denk bijv. aan uitdrukkingen zoals een 'kunstpaus' of 'kunsttempel'. Er worden soms absurde bedragen betaald voor zulke kunst. Wat dan weer maakt dat de commerce (de mammon) gaat regeren, en bijv. de vrouw als lustobject uitgebuit (en vernederd) wordt. Zelfs het tónen van zonde is vaak al een verborgen promotie ervan. We mogen zeker niet de hele kunstwereld over één kam scheren: er is gelukkig ook nog veel moois zonder immorele agenda (bijv. Steven Spielberg). En er zijn op het christelijk erf ook prachtige producties. Maar degenen die op de 'top' van de berg staan en het luidst roepen, horen vaker in het 'extreme' kamp. Voor God heiligt het doel de middelen niet: kunst staat niet boven de morele wetten. Kunst kan onze geest openen voor God, maar ook voor duisternis! Films bijv. beïnvloeden je méér dan je denkt!

In België ligt **de bevoegdheid** voor cultuur bij de gemeenschappen: voor de Vlaamse Gemeenschap minister-president Jan Jambon (N-VA); voor de Waalse gemeenschap Bénédicte Linard (Ecolo); in Brussel Pascal Smet (sp.a) en Rudi Vervoort (PS). De jaarlijkse subsidie door de Vlaamse Gemeenschap bedraagt (in 2020) 508 miljoen (1,11%). Maar ook de federale overheid behoudt nog enkele culturele instellingen (De Munt, Bozar, en alle koninklijke musea).

Bid voor:

- Voor integere kunstenaars die gewoon schoonheid zullen voortbrengen, in alle kunstensectoren
- Dat kunst weer God mag verheerlijken en zijn schepping respecteren
- Dat zij die kunst misbruiken, zullen verwijderd worden
- Dat de beleidsmakers wijsheid zullen hebben over wie of wat ze subsidiëren: dat ze niet bang zullen zijn om 'rotte appels' eruit te kieperen
- Dat er in de kunstwereld openheid mag komen voor de geestelijke dimensie, de spirituele behoeften van de mens: dat God en geloof geen taboe meer zullen zijn
- Dat de 'influencers' op deze berg God mogen ontmoeten, of tenminste respect voor Hem zullen hebben
- Voor gelovige kunstenaars die onbeschaamd mooie christelijke kunst zullen produceren op topniveau (bijv. films), en dat deze zullen gezien worden

Media en pers, entertainment en sport

Ook de media beslaan een **heel breed domein**: kranten en tijdschriften, radio en tv-kanalen (publieke, commerciële, regionale, lokale), sociale media (Facebook...), websites en blogs, alle soorten documentaires: de bonte wereld van journalisten, redacteurs, persagentschappen en bloggers. Media worden steeds internationaler, dus onoverzichtelijker en **moeilijker controleerbaar**.



Media gaan er prat op dat ze **'volksopvoedend'** en emanciperend zijn, **de 'objectieve' waarheid** onthullen (bijv. bij schandalen: de hele wereld van onderzoeksjournalistiek), een kritische stem laten horen (zeker in dictaturen), een 'controle' zijn op de politiek. Niet voor niets worden ze **de 'vierde macht'** genoemd (naast de drie van de politiek): als geen ander beïnvloeden zij de meningen van mensen. Machthebbers begrijpen héél goed dat wie de media in handen heeft, de meningen stuurt: daarom is er véél politieke strijd rond media (en is het eerste wat dictators doen de media aan banden leggen). Media kunnen een politicus maken of kraken. Maar zij zijn niet democratisch verkozen, en dulden zelf niet dat hun vrijheid ingeperkt wordt.

Media kunnen inderdaad mooie programma's brengen, leerrijke documentaires, prachtige kunst (films...) tonen. Maar zoals overal is hier **misbruik en scheefgroei** mogelijk. 'Objectiviteit en neutraliteit' bestaat niet, en het is problematisch wanneer ze suggereren van wel. Er is het eeuwige probleem van foute of eenzijdige berichtgeving, en nog erger: bewuste beïnvloeding via bots en hacking, fake news enz. De zgn. objectieve 'verslaggeving' en 'voorlichting' gaat over in manipulatie of hersenspoeling. Dit gebeurt zeer subtiel: hoé je iets zegt, wat je níet zegt, wie je wel of niet de micro geeft... Het is angstaanjagend hoe media **onze meningen kunnen bepalen**, 'masseren', sturen, zonder dat we het in de gaten hebben (net zoals bij reclame). De mainstream media worden in de praktijk geleid door bedrijven (grote concerns) met een politieke of ideologische kleur. De kritiek wordt vaak gehoord dat ze in handen zijn van 'linkse intellectuelen' die zichzelf heel ruimdenkend en tolerant vinden, maar evenzeer censuur toepassen: wat (naar hun normen) niet **'politiek correct'** is, wordt verdacht gemaakt of: doodgezwegen (je hoort bijv. nooit één kritisch geluid over de LGBT-beweging). Ook rond de publieke omroep is een constant gevecht wie er zijn politieke kleur aan kan geven. De commerciële media worden dan weer **gedicteerd door de mammon**: het moet géld opbrengen (de kijkcijfers!) en dus de mensen aanbieden wat zij verlangen! De wereld van **de reclame** is nog een hele wereld apart hierbinnen: duizenden professionals zijn non-stop bewust en gefocust bezig uw en mijn gevoelens en verlangens te bespelen: een miljardenbusiness. De zuigkracht van de commerce zorgt ervoor dat sensatie en



populisme voorop staat, en media afglijden naar paparazzi en rioolpers. Ook **porno** is zeer aanwezig en rondt problematisch, zeker sinds de digitale media alles zó binnen handbereik brengen.

De relatie tussen godsdienst en media is niet simpel. In onze postmoderne cultuur moet alles zogezegd **seculier** zijn, religie-loos (bijv. de 'uitzendingen door derden' op VRT zijn afgeschaft). God en geloof komen slechts zelden aan bod, worden doodgezwegen.

Bevoegd voor Vlaanderen is minister Benjamin Dalle (CD&V), en voor Wallonië Bénédicte Linard (Ecolo).



Een apart wereldje binnen de media is die van het **entertainment**, die intussen ook een enorme industrie geworden is. Het eerste doel is ontspanning en amusement, zoals shows, quizzes, spelprogramma's, series... Dit kan van hoge kwaliteit, humoristisch en leerrijk zijn, maar soms ook vulgair en laag. 'A-muse-ment' betekent letterlijk: 'zonder muze' (inspiratie). Het wordt vaak hersenloos tijdverdrijf. Vandaar de quote: "Als 'de tijd doden' als moord zou gelden, zou tv de grootste massamoordenaar aller tijden zijn."

Een ander onderdeel hiervan is de **wereld van de sport**. Ook deze is geëvolueerd van onschuldig spel en gezonde ontspanning naar een industrie waarin het grote geld steeds prominenter wordt. Met alle gevolgen vandien: corruptie, schandalen, doping, absurd hoge bedragen voor spelers, een religieus sfeertje (voetbalgoden, wielergoden...). Maar de sportwereld is ook soms voor christelijke topspelers een kans om voor breed publiek te getuigen van hun geloof.

Bevoegd voor sport in Vlaanderen is minister Ben Weyts (N-VA), en voor Wallonië Valérie Glatigny (MR). Binnen Brussel: Pascal Smet (SP-A) en Nawal Ben Hamou (PS).

Bid voor:

- Integere journalisten en redacteurs met gezonde morele normen, met meer liefde voor de waarheid dan voor sensatie, en respect voor God en geloof
- Bid voor de influencers op deze 'berg', de top die de koers bepalen: dat God de juiste mensen verhoogt en de andere doet vallen
- Voor sterke stemmen die de wantoestanden openlijk zullen durven aankaarten
- Voor de beleidsmakers, ministers: voor een open, transparant en gebalanceerd beleid
- Voor een nieuw openheid voor God en godsdienst, voor normen en waarden: dat mensen zullen beseffen dat de christelijke waarden Europa hebben groot gemaakt
- Dat mensen kritisch zullen leren kijken naar tv en media (zeker christenen)
- Voor christelijke media-kanalen en initiatieven: dat ze genoeg mankracht en financiën zullen vinden, en toegang zullen vinden tot de kanalen (noem concreet de mensen of initiatieven die je kent)
- Dat in de sportwereld steeds meer christenen kansen zullen krijgen om te getuigen
- Dat de ontspanningsindustrie niet, omwille van het geld, zal afglijden naar vulgaire en immorele praktijken